

Узагальнення й систематизація вивченого з теми «Фразеолологія»

Мета: перевірити знання та оцінити рівень навчальних досягнень учнів із теми «Фразеологізми», вміння виконувати тестові завдання, працювати самостійно; виявити можливі недоліки в ході опанування мовної теорії; розвивати логічне мислення, мовленнєві уміння і навички, навички самоконтролю, збагачувати словниковий запас; виховувати увагу до слова; пильність, любов до рідної землі.

- Діти, що ви очікуєте від вивчення цієї теми?
- Навіщо нам потрібні знання з фразеології?
- Як ви думаєте, що допоможе нам у роботі?

«Незакінчене речення»

1. Фразеологія – це ...
2. Фразеологізм – це ...
3. Фразеологізми вживаються у ... та ... стилях мовлення.
4. Фразеологізми в реченні виступають ...
5. Лексичне значення фразеологізмів можна дізнатися з ...
6. Джерела української фразеології ...

Подорож до країни «Фразеологія»

*Як у першій чверті Петро Мимовух
цілі дні ловив старанно мух.
В другій чверті мух не стало. Не зівав,
цілу чверть ловив наш Петя гав.
В третій майже й на уроки не ходив,
бо на вулиці він витрішки ловив.
А в четвертій він потилицю вже чуха,
жде він іспитів, неначе віл обуха.*
(Д.Білоус)

«Розминка»

1. Пекти раків
2. Ні пари з уст
3. Звестися до нитки
4. Байдики бити
5. Баламутити голову
6. Лити сльози
7. Молоко під вусами не обсохло
8. Брати верх (гору)
9. Накивати п'ятами (у теперішн. часі)
10. П'яте колесо до воза
11. Давати гарбуза

«Фразеологізми в зоопарку»

Пригадайте назви тварин або птахів, які трапляються у фразеологізмах

Кафе «Смачна каша»

Складіть речення з поданими
фразеологізмами

Березова каша — різка з берези, якою карають.

Каша в голові — безладдя думок.

Заварити кашу — почати неприємну справу.

Каші просить — діряве взуття.

Каші не звариш — не домовишся.

Мало каші з'їв — не доріс.

Загадки фразеологічного моря

- 1. На нього кидають слова і гроші, коли їх не цінують; його радять шукати у полі, коли хтось безслідно зник; він є в голові легковажної, несерйозної людини.**
- 2. Через них пролітають, як через отвір; вони не квіти, а в'януть; їх розвішують, як білизну, особливо дуже довірливі.**
- 3. Ним можна клювати, як дзьобом; його задирають, коли зазнаються; його можна всунути будь-куди.**
- 4. Він може довести до Києва і далі; його можна нагострити, як ніж; схожий він на лопату, особливо у балакучих.**
- 5. Він коневі не товариш і дружній череді не страшний; скільки його не годуй, він усе у ліс дивиться; інколи він буває в овечій шкурі; як його боятися, то в ліс краще не ходити.**
- 6. Ними можна косити і відкривати комусь щось; їм можна не вірити і навіть колоти їх; коли у них дивитися, то можна втрачати себе; коли їх вирячити, то можна щось у когось побачити.**

Золота лихоманка

Записані фразеологізми потрібно пересіяти так, щоб залишились лише ті, які мають значення «багато».

Поставити на ноги; видимо-невидимо; підкрутити гайки; крутити носом; хоч греблю гати; роботи по шию; каламутити воду; кури не клюють; давати волю язика; дивитись крізь пальці; роботи по самі вуха; як цвіту по всьому світу; ні сіло ні впало; не з руки; одним духом; до сьомого поту; сила-силенна; на край світу; хоч лопатою загібай; як з-під землі; рукою сягнути; і світу не видно; як грибів після дощу; з доброго дива; не за нашої пам'яті; як зірок на небі.

«Плутанина»

I варіант. Доберіть синоніми до фразеологізмів

<i>Фразеологізм</i>	<i>Синонім</i>
1 під самим носом	А затаїти зло
2 тримати язик за зубами	Б рукою подати
3 теревені правити	В п'ятами накивати
4 мати зуб	Г точити ляси
	Д ні пари з вуст

II варіант. Доберіть антоніми до фразеологізмів

<i>Фразеологізм</i>	<i>Антонім</i>
1 хоч греблю гати	А викинути з голови
2 за тридев'ять земель	Б вітер у кишенях свистить
3 зарубати на носі	В як кіт наплакав
4 набитий гаманець	Г рукою подати
	Д побити глек

«Фразеологізми – члени речення»

Завдання: записати речення, визначити члени речення, яким членом речення виступає фразеологізм

1. Ви послухайте його і на вус намотайте.
2. Він заговорив дрібно й сердито, наговорив сім мішків гречаної вовни.
3. Пішов козак світ за очі.
4. Язикатій Хвесьці не можна казати нічого зайвого

Домашнє завдання

**Повторити вивчений матеріал,
підготуватися до контрольної
роботи за темою «Фразеологія»**